МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
МАРІУПОЛЬСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
КАФЕДРА НІМЕЦЬКОЇ ТА ФРАНЦУЗЬКОЇ ФІЛОЛОГІЇ

ЗАТВЕРДЖЕНО
протоколом засідання вченої ради ФІМ
від 16 грудня 2020 р. № 5

ПРОГРАМА ПІДСУМКОВОЇ АТЕСТАЦІЇ

з основної іноземної мови, теорії та історії зарубіжної літератури, методики викладання основної іноземної мови та зарубіжної літератури у закладах середньої освіти

для здобувачів вищої освіти ОС «Бакалавр»

Освітньо-професійна програма
«Середня освіта. Мова і література (німецька)»
Спеціальність 014 Середня освіта
Спеціалізація 014.02 Мова і література (німецька)
Факультет іноземних мов, денне відділення

Маріуполь - 2021

Програма підсумкової атестації з основної іноземної мови, теорії та історії зарубіжної літератури, методики викладання основної іноземної мови та зарубіжної літератури у закладах середньої освіти для здобувачів вищої освіти освітнього ступеню «Бакалавр», освітньо-професійна програма «Середня освіта. Мова і література (німецька)», спеціальність 014 Середня освіта, спеціалізація 014.02 Мова і література (німецька).

Розробники:

Ю. М. Кажан, завідувач кафедри німецької та французької філології, канд. пед. наук, доцент

С.М. Ганжело, ст..викл. кафедри німецької та французької філології

Програму підсумкової атестації схвалено на засіданні кафедри німецької та французької філології МДУ
Протокол № 7 від 15 грудня 2020 р.

© Кафедра німецької та французької філології
© МДУ, 2021

ЗМІСТ

1. Пояснювальна записка 4
2. Вимоги до комплексного кваліфікаційного екзамену для освітнього ступеню «Бакалавр», галузь знань 01 Освіта, спеціальність 014 Середня освіта, спеціалізація 014.02 Мова і література (німецька) 5
3. Структура та програма комплексного державного іспиту з практичного курсу основної іноземної мови, теорії та історії зарубіжної літератури, методики викладання основної іноземної мови та зарубіжної літератури у закладах середньої освіти 11
4. Критерії оцінювання рівня сформованості фахових компетентностней студентів ОС «Бакалавр» 13
5. Список рекомендованої літератури 15

ПОЯСНЮВАЛЬНА ЗАПИСКА

Основної метою комплексного кваліфікаційного екзамену з практичного курсу основної іноземної мови (німецької), теорії та історії зарубіжної літератури, методики викладання основної іноземної мови та зарубіжної літератури у закладах середньої освіти є визначення рівня теоретичної та практичної підготовки випускника для майбутньої професійної діяльності; виявлення відповідності здобутих знань, набутих умінь і навичок вимогам стандарту; оцінювання рівня сформованості системи загальних та фахових компетентностей бакалавра зі спеціальності 014 «Середня освіта» спеціалізації 014.02 Мова і література (німецька)» відповідно до цілей і завдань вищої освіти та вимог до фахівців в галузі середньої освіти.

Програма побудована за вимогами кредитно-трансферної системи організації навчального процесу у вищих навчальних закладах та узгоджена з примірною структурою змісту навчального курсу, рекомендованою Європейською Кредитно-Трансферною Системою (ECTS).

Екзамен проводиться в письмовій та усній формі, студенти виконують тест з педагогіки та методики навчання іноземних мов та зарубіжної літератури та лексико-граматичний тест з німецької мови, тест з історії зарубіжної літератури. Останнє завдання передбачає усне спілкування студента німецькою мовою з екзаменатором за запропонованою ситуацією.

Оцінювання знань здійснюється за критеріями рівня сформованості набутих компетентностей. Шкала ECTS 100 балів.

У даній програмі визначено особливості організації кваліфікаційного екзамену з практичного курсу основної іноземної мови (німецької), теорії та історії зарубіжної літератури, методики викладання основної іноземної мови та зарубіжної літератури у закладах середньої освіти, подано зміст та структуру іспиту, наведено структуру екзаменаційного білету, подано перелік тем з історії зарубіжної літератури та усні розмовні теми; описано критерії оцінювання рівня сформованості фахових компетентностей студентів ОС «Бакалавр» зі спеціальності 014 Середня освіта.

Вимоги до комплексного кваліфікаційного екзамену для освітнього ступеню «Бакалавр», галузь знань 01 Освіта, спеціальність 014 Середня освіта, спеціалізація 014.02 Мова і література (німецька)

Комплексний кваліфікаційний екзамен передбачає виконання комплексу завдань і є формою об'єктивного визначення рівня якості освітньо-професійної підготовки випускників зі спеціальності 014 Середня освіта. Засобами оцінювання рівня сформованості загальних та професійних компетентностей є письмові тестові та усні завдання. Формою кваліфікаційного випробування є поєднання письмової та усної форм. Під час кваліфікаційного екзамену ЗВО повинні продемонструвати знання та вміння, що складають комплекс професійних компетентностей бакалавра освіти, визначениїх освітньо-професійною програмою.

Вимоги щодо рівня володіння навчальними дисциплінами, які входять до комплексного кваліфікаційного іспиту

Практичний курс основної іноземної мови (німецької)

У студентів-випускників ОС «Бакалавр» мають бути сформовані такі **мовленнєві компетентності** на рівні В2 володіння німецькою мовою згідно Загальноєвропейських рекомендацій з мовної освіти:

- відтворювати прослуханий текст у формі тез, конспекту, реферату, анотації, дотримуючись послідовності викладу, користуючись адекватними засобами і правилами структурного графічного, орфографічного і пунктуаційного оформлення;
- читати і адекватно розуміти оригінальну суспільно-політичну літературу (газети, журнали, брошури, монографії і т.п.), сучасну художню літературу, лінгвістичну і літературознавчу літературу за спеціальністю, а при необхідності також і вузькоспеціальну літературу;
- реферувати й анотувати матеріали із оригінальних текстових, звукових й аудіовізуальних джерел;
- перекладати усно: живе мовлення на побутові, культурні, суспільно-політичні та інші теми як з німецької мови на рідну, так і навпаки; перекладати письмово зі словником з німецької мови на рідну і навпаки тексти суспільно-політичного, наукового, ділового, епістолярного та іншого стилів, у тому числі робити переклади на рідну мову і навпаки текстів вузькоспеціального характеру;
- самостійно працювати над удосконаленням набутих умінь і навичок володіння німецької мови з урахуванням специфіки майбутньої роботи (уміти користуватися різноманітними словниками, довідковою літературою, працювати з книгою, підручником, газетою, журналом, аудіовізуальними матеріалами і т.д.);
- правильно оформляти письмові висловлювання різного типу (лист, повідомлення, опис, твір, реферат, доповідь, пояснення, доручення і т.д.), дотримуючись правил орфографії й пунктуації; інтерпретувати усно й письмово тексти різноманітного характеру з точки зору їх лінгвостилістичної і літературознавчої цінності;
- розуміти нормативне монологічне і діалогічне мовлення, беручи при цьому безпосередню участь у бесіді, чи не будучи учасником бесіди (при

перегляді кінофільмів, телепередач, прослуховуванні радіопередач, повідомлень, доповідей, промов і т.п.);

- вміти користуватися тлумачними, фразеологічними, фонетичними, синонімічними та антонімічними словниками;
- вести цілеспрямовану бесіду і бесіду-дискусію в межах тематики програми, передавати зміст і давати розгорнутий коментар прочитаного чи прослуханого матеріалу, а також робити підготовлені та непідготовлені повідомлення.

Мовна компетентність:

- Фонологічна – оволодіння фонетичною та орфоепічною нормами німецької мови. При аудіюванні вміти розпізнавати фоностилістичні аспекти усного мовлення; при говорінні володіти наявними орфоепічними нормами та вміти варіювати інтонацію та акцентувати наголосом логічно значущі аспекти висловлювання.
- Граматична – знати граматичну будову мови, оволодіти наявними граматичними нормами, будувати висловлювання (усне письмове), самостійно обираючи граматичні конструкції відповідно до комунікативної ситуації, а при аудіюванні та читанні розпізнавати та розуміти ці граматичні конструкції.
- Лексична – студент має володіти близько 5000 лексичними одиницями, продуктивно та рецептивно використовувати їх у комунікації (усно, письмово).

Лінгвосоціокультурна компетентність: Знати особливості суспільства і культури спільноти країни, мова якої вивчається, включаючи соціокультурні знання, міжособистісні стосунки, цінності, ідеали, норми поведінки, пов’язані з такими чинниками як суспільно-професійні групи, регіональна культура, традиції, історія, політика, мистецтво, релігія, гумор, соціальні правила поведінки, між культурне усвідомлення і т. ін. Засвоєння необхідного мінімуму соціокультурних знань згідно з рекомендованим рівнем В2 та уміння їх використовувати в міжкультурному спілкуванні. Вміння висловлювати надію, переваги, зобов’язання; початок, подовження та завершення розмови; запит інформації, перепитування, з’ясування.

Навчально-стратегічна компетентність: Вміння працювати із підручником, книгою для читання, робочим зошитом, словниками, різними довідниками. Студенти повинні оволодіти технологією виконання найбільш поширених видів вправ і тестових завдань, навчитися користуватися раціональними прийомами розумової праці, розробляти свою власну стратегію для засвоєння лексики. Навчальна компетентність передбачає також вміння студентів здійснювати пошук додаткових матеріалів за темою, використовуючи різноманітні джерела інформації.

Професійно-спрямована компетентність: Оволодіння професійно орієнтованими мовленнєвими стратегіями, необхідними для комунікації у процесі діяльності викладача.

Теорія та історія зарубіжної літератури

Студенти-випускники ОС «Бакалавр» мають опанувати центральні категорії історії світової літератури та поетики літературних творів; володіти

методами аналізу творів, що належать до різних напрямів та течій; аналізувати зміни у жанровій системі та структурі художніх творів різних історико-літературних періодів; бути знайомими з роботами науковців із питань теоретичної рефлексії історико-літературного процесу, з творчістю видатних письменників та їх програмними творами в історичному контексті світової та національної культури, новими підходами до інтерпретації художніх текстів; у студентів мають бути сформовані навички аналізу творів модерністського, авангардистського та традиційного спрямування та вміння виявляти типологічно близькі явища, визначати особливості творчого методу письменника; виявляти специфіку твору у національному та світовому культурно-естетичному контексті.

Перелік питань до кваліфікаційного іспиту з історії зарубіжної літератури:

1. «Гомерівське питання». Особливості героїчного епосу Гомера («Іліада» або «Одіссея» на вибір).

2. Особливості розвитку давньогрецької трагедії (Есхіл, Софокл, Еврипід на вибір).

3. «Золотий вік» римської поезії, загальна характеристика (ідейно-естетичні особливості поезії Горація, поеми Вергілія «Енеїда», елегії Овідія «Зима на чужині», любовної лірики Катулла на вибір).

4. Середньовічний героїчний епос, загальна характеристика (аналіз ідейно-естетичних особливостей творів «Пісня про Роланда», «Пісня про мого Сіда», «Пісня про Нібелунгів», «Беовульф» на вибір).

5. Поняття про Відродження, його особливості (ідейно-тематичні особливості роману М. де Сервантеса «Дон Кіхот» або роману Ф. Рабле «Гаргантюа та Пантагрюель» на вибір).

6. Бароко та класицизм як протилежні художні напрями культури, їх світоглядні та естетичні особливості. Аналіз рис бароко у драмі П. Кальдерона «Життя це сон» або рис класицизму у комедії Ж.Б. Мольєра «Міщанин-шляхтич» на вибір.

7. Класицизм, його норми та принципи. Концепція жанрів. Особливості драматургії класицизму (громадянсько-монументальні героїчні трагедії П. Корнеля «Сід» або «Горацій», любовно-психологічні трагедії Ж. Расіна «Федра» або «Андромаха», комедії Ж.Б. Мольєра «Міщанин-шляхтич» або «Дон-Жуан, або Камінний гість»).

8. Загальна характеристика творчості В. Шекспіра (специфіка сонетів В. Шекспіра, тематика, проблематика та художні особливості трагедії «Гамлет»).

9. Просвітництво як доба і світогляд, його основні художні напрямки (сентименталізм, просвітницький класицизм, передромантизм, рококо, просвітницький реалізм, їх загальна характеристика).

10. Англійський роман доби Просвітництва, характеристика його жанрово-стильових різновидів (аналіз особливостей романів «Робінзон Крузо» Д. Дефо, «Мандри Гуллівера» Дж. Свіфта, Г. Філдінга «Історія Тома Джонса, знайди», С. Річардсона «Клариса» на вибір).

11. Специфіка французького Просвітництва. Аналіз особливостей одного твору на вибір: роману Шодерло де Лакло «Небезпечні зв’язки», комедії П.

Бомарше «Севільський цирульник» або «Шалений день, або весілля Фігаро», філософських повістей Вольтера, роману Д. Дідро «Черниця».

12. Особливості Просвітництва в Німеччині. Загальна характеристика періоду «Бурі і натиску», драматургії Ф. Шилера, творчості Й.В. Ґете (аналіз тематики та проблематики філософської поеми Й.В. Ґете «Фауст»; характеристика образів Фауста і Мефістофеля, Фауста і Гретхен Фауста і Вагнера у творі на вибір).

13. Поняття про романтизм, його загальна характеристика. Аналіз особливостей романтизму в Німеччині, Франції, Англії, Америці (на вибір студента на прикладі творчості конкретних представників).

14. Особливості німецького романтизму. Їєнська та гейдельберзька школи романтиків. Творчість Е.Т.А. Гофмана (аналіз новел «Золоте горня» або «Малюк Цахес» на вибір).

15. Особливості французького романтизму. Аналіз особливостей одного твору на вибір: роман В. Гюго «Собор Паризької Богоматері» або А. де Мюссе «Сповідь сина століття».

16. Особливості англійського романтизму: творчість лейкістів, П.Б. Шеллі, Дж.Г. Байрона, специфіка історичного роману Вальтера Скотта (аналіз одного твору на вибір).

17. Особливості американського романтизму: новелістика В. Ірвінга, Н. Готорна, Е. По, поезія В. Вітмена (аналіз одного твору на вибір).

18. Поняття про реалізм, його загальна характеристика. Аналіз ідейно-тематичних особливостей роману Стендаля «Червоне та чорне», Г. Флобера «Пані Боварі», романістики О. Бальзака, новелістики П. Меріме («Кармен», «Матео Фальконе», «Душі чистилища» на вибір), роману «Любий друг» або новели «Пампушка» Г. де Мапассана на вибір.

19. Поняття про модернізм та його течії (імпресіонізм, символізм, неоромантизм, екзистенціалізм та ін.). Аналіз їх ідейно-естетичної специфіки (на прикладі творів Ш. Бодлера, С. Малларме, А. Рембо, П. Верлена на вибір)

20. Поняття про авангардизм, його співвідношення із модернізмом, характеристика основних течій авангардизму (футуризм, кубізм, дадаїзм, експресіонізм, сюрреалізм).

21. Поняття про літературу «потоку свідомості» та її характерні ознаки (аналіз художньої специфіки роману Дж. Джойса «Улісс», роману-епопеї М. Пруста «У пошуках втраченого часу», роману В. Фолкнера «Галас і шаленство», роману В. Вулф «На маяк» на вибір).

22. Література «втраченого покоління», загальна характеристика (аналіз ідейно-естетичних особливостей романів Е.М. Ремарка, Е. Хемінгуея, Р. Олдінгтона, Ф.С. Фіцджеральда на вибір).

23. Екзистенціалізм у літературі. Філософія екзистенціалізму (поняття екзистенції, абсурду та межової ситуації). Аналіз специфіки

екзистенціалізму в романі Ж.-П. Сартра «Нудота», у повісті А. Камю «Сторонній» або в романі А. Камю «Чума» на вибір.

24. «Магічний реалізм» у латиноамериканській літературі ХХ ст., його характерні риси (аналіз художніх особливостей новелістики Х.Л. Борхеса або роману Г. Гарсіа Маркеса «Сто років самотності» на вибір).

25. Постмодернізм та його риси (аналіз художніх особливостей будь-якого постмодерністського твору на вибір).

Педагогіка та методика викладання основної іноземної мови та зарубіжної літератури

У студентів-випускників ОС «Бакалавр» мають бути сформовані поняття про **педагогіку** як науку, процес її становлення та розвитку, про основні педагогічні категорії, систему педагогічних наук та зв`язок педагогіки з іншими науками; вони мають розуміти сутність національного виховання як цілісної системи, його науково-методологічні засади, напрями виховання; володіти вміннями творчо використовувати набуті знання методів, засобів, форм навчання й виховання учнів на практиці.

Студенти-випускники мають знати загальноприйняті теоретичні положення **методики викладання іноземних мов** та нові дискусійні ідеї, володіти професійно-методичними вміннями вчителя іноземної мови; здійснювати комунікативно-навчальну, розвиваючу, виховну функції вчителя іноземної мови, вирішувати завдання морального, культурно-естетичного, гуманістичного виховання учнів засобами іноземної мови. Студенти мають володіти теоретичними знаннями з основ **методики викладання зарубіжної літератури** у закладах середньої освіти та практичними уміннями і навичками їх застосування, мають вміти співвідносити літературознавчу, психолого-педагогічну, дидактичну, комунікативну складові процесу викладання літератури з методичною складовою на теоретичному та практичному рівнях.

Перелік питань з педагогіки до кваліфікаційного іспиту:

Поняття про педагогіку як науку і навчальну дисципліну. Предмет і завдання педагогіки. Чинники формування та розвитку особистості. Мета виховання в сучасній школі – всебічний розвиток особистості. Складові частини виховання: розумове, моральне, трудове, естетичне, фізичне, екологічне, правове.

Процес виховання та його особливості. Структурні елементи процесу виховання: мета виховання, сучасні завдання виховання, закономірності виховного впливу на учнів, принципи виховання, зміст виховання, форми організації виховання, методи, прийоми, засоби виховання, результати виховання.

Поняття про методи виховання. Засоби виховання. Прийоми виховання. Класифікація методів виховання. Методи формування свідомості особистості. Методи формування досвіду суспільної поведінки й діяльності. Методи стимулювання і діяльності вихованців. Колектив як форма виховання.

Поняття про дидактику. Основні компоненти дидактики як складової педагогіки. Основні дидактичні категорії. Процес навчання як система. Структурні компоненти процесу навчання: цільовий, стимуляційно-

мотиваційний, змістовий, операційно-дійовий, контрольно-регулюючий, оціночно-результативний. Система дидактичних принципів. Поняття про зміст освіти. Компоненти змісту освіти: знання, уміння, навички. Поняття про метод навчання. Класифікація методів навчання. Методи організації та самоорганізації навчально-пізнавальної діяльності. Методи навчання за джерелом передачі і сприймання інформації. Методи навчання за характером логіки пізнання. Методи навчання за ступенем керівництва навчальною роботою. Поняття про форми організації навчання та організаційні форми навчання. Урок як основна форма організації навчального процесу. Типи уроків. Поняття про структуру уроку. Традиційні та нетрадиційні уроки. Контроль як компонент освітнього процесу. Оцінка знань, умінь і навичок учнів.

Перелік питань з методики викладання основної іноземної мови у закладах середньої освіти:

1. Зміст, мета і завдання навчання іноземної мови.
2. Загальні принципи навчання іноземних мов. Методи та прийоми навчання іноземної мови.
3. Вимоги до сучасного уроку з іноземної мови. Типи уроків з іноземної мови.
4. Планування роботи з навчання іноземної мови.
5. Специфіка контролю рівня опанування учнями іноземною мовою.
6. Компетенісний підхід у навчанні іноземної мови. Формування мовної, мовленнєвої та соціокультурної компетенцій учнів.
7. Види і форми позакласної роботи.
8. Огляд сучасних підручників та навчальних посібників з іноземної мови.
9. Огляд комп’ютерних програм та веб-ресурсів для навчання іноземної мови.
10. Принципи добору мовного, мовленнєвого, ілюстративного, інформаційного матеріалу підручника.
11. Дидактичні та методичні вимоги до вправ з іноземної мови. Класифікація вправ.
12. Зміст та етапи роботи над лексикою. Ігри та наочність для введення та закріплення лексичного матеріалу.
13. Принципи добору і презентації граматичного матеріалу. Етапи роботи над формуванням граматичних навичок учнів.
14. Специфіка іноземної звуковимови. Методи та прийоми формування фонетичних навичок учнів.
15. Зміст та завдання для навчання іншомовного аудіювання.
16. Зміст та завдання для навчання читання.
17. Особливості навчання діалогічного та монологічного мовлення. Вправи на розвиток навичок усного мовлення.
18. Особливості навчання письма на кожному етапі вивчення іноземної мови. Вправи на розвиток навичок письма.
19. Загальноєвропейські рекомендації з мовної освіти.
20. Професійно-методична підготовка вчителя іноземної мови.

Перелік питань з методики викладання зарубіжної літератури у закладах середньої освіти:

1. Учитель світової літератури і професійні вимоги до нього.
2. Планування й організація праці словесника.
3. Сучасні підходи до організації продуктивного уроку зарубіжної літ-ри. Типи уроків зарубіжної літератури в сучасній школі.
4. Методи, прийоми і види робіт із літератури.
5. Форми організації навчальної діяльності учнів із літератури.
6. Особливості вивчення мистецтва слова в основній та старшій школі.
7. Шкільний аналіз епічного художнього твору «слідом за автором».
8. Шкільний аналіз драматичного художнього твору пообразним шляхом.
9. Шкільний аналіз ліричного художнього твору проблемно-тематичним шляхом.
10. Вивчення художніх творів зарубіжної літератури у їх родовій специфіці.
11. Вивчення біографії письменника в курсі літературної освіти.

Структура та програма комплексного кваліфікаційного екзамену з практичного курсу основної іноземної мови, теорії та історії зарубіжної літератури, методики викладання основної іноземної мови та зарубіжної літератури у закладах середньої освіти

Після завершення четвертого року навчання за обраним фахом та виконання програми за освітнім рівнем “Бакалавр” випускник проходить державну атестацію у формі кваліфікаційного іспиту з фаху за вимогами освітньо-професійної програми

Зміст та структура іспиту

Структура комплексного кваліфікаційного екзамену з німецької мови

1. Тест з педагогіки, методики викладання основної іноземної мови та методики викладання зарубіжної літератури у закладах середньої освіти .

Це завдання дає можливість виявити рівень сформованості методичної компетентності студентів . Студентам пропонується тест, який складається з 50 теоретичних питань. За кожну правильну відповідь студенти отримують бал. Загальна кількість балів – 25.

2. **Лексико-граматичний тест.**

Студентам пропонується лексико-граматичний тест, який складається з 50 питань. Запропонований тест спрямовано на перевірку рівня сформованості мовної компетентності студентів. Загальна кількість балів – 25.

3. Тест з історії зарубіжної літератури.

Студентам пропонується тест з історії зарубіжної літератури, який складається з 25 питань. Передбачається, що студенти знайомі з творчістю видатних письменників та їх програмними творами в історичному контексті світової та національної культури, новими підходами до інтерпретації художніх текстів; володіють методами аналізу творів, що належать до різних напрямів та течій; вміють аналізувати зміни у жанровій системі та структурі художніх творів різних історико-літературних періодів. Загальна кількість балів – 25.

4. Усне повідомлення за ситуацією.

Студентам пропонуються комунікативні ситуації. В процесі співбесіди з екзаменаторами студенти повинні вміти викладати різноманітні точки зору на задану проблему, визначити своє ставлення та вміти адекватно реагувати на питання екзаменаторів. Загальна кількість балів – 25.

Структура екзаменаційного білету

1. Machen Sie den Test in der Pädagogik, Methodik/Didaktik des Deutschunterrichts und des Literaturunterrichts.
2. Machen Sie den lexikalisch-grammatischen Test.
3. Machen Sie den Test in der Geschichte der Weltliteratur.
4. Sprechen Sie zur angegebenen Situation.

QUALIFIKATIONSEXAMEN 2021
Gesprächsthemen für die Prüfung
für die Studenten des IV. Studienjahres
Fachrichtung Deutsch

1. Erklären Sie, was bedeutet für Sie der Begriff „Heimat“. Was verstehen Sie darunter und welche Assoziationen haben Sie dabei?
2. Stellen Sie sich solche Situation vor: Ihr Freund möchte einen guten Arbeitsplatz finden. Erzählen Sie ihm, welche Möglichkeiten es gibt, einen Job zu suchen. Sagen Sie aus Ihrer eigenen Erfahrung und geben Sie dem Freund Tipps, die wirklich dabei helfen.
3. Sprechen Sie zum Problem „Auswandern“. Warum verlassen so viele Menschen dauerhaft ihr Heimatland, ihre Familie und Freunde? Welche Schwierigkeiten gibt es dabei?
4. Sie haben in einer deutschen Zeitung den interessanten Artikel gelesen, wo über die Schwierigkeiten der Akademiker gesprochen wurde. Äußern Sie sich zum Thema „Mein zukünftiger Beruf“. Wie beurteilen Sie Ihre Chancen auf dem Arbeitsmarkt
5. Berichten Sie über die Gründe, warum die Menschen aus dem Ausland ins Heimatland wieder zurückkehren.
6. Warum ist das Wasser so verschmutzt? Kennen Sie die Gründe dazu? Wie kann man das Problem der Wasserverschmutzung und des Wasserverbrauchs lösen? Nicht nur die Regierung muss einige Entscheidungen treffen, sondern jeder von uns muss etwas beibringen.
7. Was verbinden Sie mit dem Begriff „Integration“? Führen Sie dazu Ihre eigenen Beispiele an.
8. Ein großes Problem stellt der Müll dar. Es gibt einfach zu viel Abfall! Nicht alle Menschen wissen, wozu man die Abfälle getrennt sammeln sollte. Erzählen Sie darüber. Geben Sie Tipps, wie man den Müll reduzieren kann.
9. Berichten Sie über interkulturelle Missverständnisse, die oft im Ausland oder mit Ausländern vorkommen können. Haben Sie eigene Erfahrungen im

Zusammenhang mit dem Thema gesammelt? Führen Sie ein paar Beispiele dazu an.

10. Äußern Sie sich zum Thema „DAS PROBLEM DER LUFTVERSCHMUTZUNG“. Nennen Sie alle Faktoren, die die Luftverschmutzung verursachen. Geben Sie Ihre Tipps, wie man die vermeiden könnte.

11. Äußern Sie sich zum Thema „Frühes Fremdsprachenbeherrschen“. Welches Alter ist Ihrer Meinung nach das Beste, um eine weitere Sprache zu lernen? Führen Sie Ihre Argumente an.

12. Sie haben an einem Seminar zum Thema „Das gelungene Vorstellungsgespräch“ teilgenommen. Erzählen Sie Ihren Freunden, die auch wie Sie nach einem Arbeitsplatz suchen, Tipps und Tricks für erfolgreiches Vorstellungsgespräch. Welche Fehler muss man vermeiden?

13. Spielt die Körpersprache eine wichtige Rolle im Leben der Menschen, hilft sie in den zwischenmenschlichen Beziehungen?

14. Geben Sie interessante Informationen, was die Nutzung von Wind und Sonne in unserer Zeit betrifft. Was ist eigentlich die alternative Energie? Verwenden Sie oder Ihre Bekannten die alternativen Energiequellen? Begründen Sie Ihre Meinung.

15. Wie finden Sie die Rolle eines Eheberaters bei der Lösung der Streite und Konflikte? Könnte man das Problem ohne seine Hilfe lösen?

Критерії оцінювання рівня сформованості фахових компетентностней студентів ОС «Бакалавр»

	Вид завдання	**Макс. бали**
1	Лексико-граматичний тест (50 завдань)	25 балів
2	Тест з педагогіки, методики викладання основної іноземної мови та методики викладання зарубіжної літератури у закладах середньої освіти (50 завдань)	25 балів
3	Тест з історії зарубіжної літератури (25 завдань)	25 балів
4	Усне спілкування за ситуацією	25 балів
	Всього	100 балів

Перше та **друге** завдання оцінюється наступним чином: за кожне правильно виконане тестове завдання студент отримує 0,5 балу, за кожне правильно виконане тестове завдання в **третьому завданні** студент отримує 1 бал.

Критерії рівня сформованості іншомовних комунікативних компетенцій студентів з німецької мови

Оцінка	*Завдання*
21-25	Тема розкрита повністю. Монологічне повідомлення є структурованим, логічно завершеним, комунікативним; Припускається наявність 1-2 мовних та мовленнєвих помилок, виправлених студентом. Студентом використано значний по обсягу та комунікативному наповненню лексичний та граматичний мовний матеріал. Студент володіє вміннями та навичками монологічного та діалогічного мовлення, ефективно і гнучко використовує іноземну мову в різноманітних ситуаціях, адекватно реагує на питання екзаменатора, вміє підтримати бесіду за темою висловлювання, висловлюється вільно і спонтанно, висловлюється з необхідним ступенем деталізованості й тематичної складності.
17-20	Тема розкрита повністю. Монологічне повідомлення є в цілому структурованим, логічно завершеним, комунікативним. Студентом допущено 3-4 мовні та мовленнєві помилки. Студентом використано значний по обсягу та комунікативному наповненню лексичний та граматичний мовний матеріал. Студент добре володіє вміннями та навичками монологічного та діалогічного мовлення .
11-16	Тема розкрита в цілому. Монологічне повідомлення є в цілому структурованим, логічно завершеним, емоціональним, комунікативним. Студентом допущено багато мовних та мовленнєвих помилок. Студентом використано незначний по обсягу та комунікативному наповненню лексичний та граматичний матеріал. Студент задовільно володіє вміннями та навичками монологічного та діалогічного мовлення .
менше 10	Тема не розкрита. Монологічне повідомлення характеризується наявністю мовних та мовленнєвих помилок. Студентом використано незначний по обсягу і комунікативному наповненню лексичний та граматичний матеріал. Студент не володіє вміннями та навичками монологічного та діалогічного мовлення.

За результатами перевірки письмових завдань (тестів) і усної співбесіди (питання з історії зарубіжної літератури, характеристика літературної епохи чи

течії, бесіда за ситуацією) студенту виставляється оцінка за наступною шкалою.

Сума балів за всі завдання	Оцінка ECTS	Національна шкала
90 – 100	**A**	відмінно
82-89	**B**	добре
74-81	**C**	
64-73	**D**	задовільно
60-63	**E**	
35-59	**FX**	незадовільно
0-34	**F**	незадовільно

РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА

1. Бєльчева Т.Ф., Ізбаш С.С., Бєльчев П.В. Педагогіка. Практичний курс: підручник за кредитно-модульною технологією навчання для бакалаврів. Мелітополь: Видавництво Мелітопольського державного педагогічного університету імені Богдана Хмельницького, 2014. 304 с.
2. Богосвятська А. Урок світової літератури як діалог. Зарубіжна література в школах України. 2013. № 7/8. С. 77–83.
3. Бориско Н. Ф. Бизнес-курс немецкого языка. К.: Заповіт, 1996. 320 с.
4. Бушакова, О. Фанфіки на уроці зарубіжної літератури. Всесвітня література в сучасній школі. 2016. № 6. С. 13–17.
5. Ганжело С. М. «ЗАХИСТ НАВКОЛИШНЬОГО СЕРЕДОВИЩА. АЛЬТЕРНАТИВНІ ВИДИ ЕНЕРГІЇ» Методичні рекомендації з розвитку навичок усного та писемного мовлення (для студентів IV курсу ОС «Бакалавр» спеціальності «014 Середня освіта. Мова і література (англійська)», спеціальності «014 Середня освіта. Мова і література (німецька)», спеціальності «035 Філологія. Мова та література (англійська)», спеціальності «035 Філологія. Мова та література (німецька)». Маріуполь: МДУ, 2020. 70 с.
6. Ганжело С. М. «Шлях до професії. Співбесіда. Робота» Методичні рекомендації з розвитку навичок усного та писемного мовлення (для студентів IV курсу ОС «Бакалавр» спеціальності «Мова та література (англійська)» – Маріуполь: МДУ, 2019. 55 с.
7. Гурський В.А., Присакар В.В. Педагогіка. Загальні основи педагогіки теорія освіти і навчання. У двох книгах. Книга 1: навчальний посібник для студентів вищих навчальних закладів. Видання 2-е, доопрацьоване і доповнене. Кам’янець-Подільський: Медобори-2006, 2014. 218 с.

8. Гутникова А.В. Методические указания к развитию навыков устной речи на немецком языке. Мариуполь: МГИ, 2002. 56 с.
9. Даниленко О.С. Методичні вказівки з граматики німецької мови за темою «Синтаксис» для студентів спеціальності «Мова та література (німецька)» ІІІ курс.– Маріуполь: МДУ, 2013.– 51 с.
10. Даниленко О.С. Тестові завдання з граматики німецької мови за темою «Складнопідрядні речення» для студентів спеціальності «Мова та література (німецька)» ІІІ курс. – Маріуполь: МДУ, 2017. - 40 с.
11. Дичківська І. М. Інноваційні педагогічні технології. Практикум : навч. посіб. К. : Слово, 2013. 447 с.
12. Дорменєв В.С. Методичні вказівки для організації самостійної роботи студентів IV курсу спеціальності «Мова та література (німецька)» з аспекту „суспільно – політична лексика”. Маріуполь: МДУ, 2011. 57 с.
13. Євгененко Д. А., Білоус О. М. Практична граматика німецької мови. Навчальний посібник для студентів та учнів. Комунікативні вправи і завдання. 2-е видання, виправлене та доповнене. Вінниця: Нова книга, 2002. 334с.
14. Зайченко І.В. Педагогіка. Підручник. Київ, Видавництво Ліра-К. 2016, 608 с. 5. Малафіїк І. В. Дидактика новітньої школи : навч. посіб. для студентів ВНЗ. Київ: Слово, 2015. 630 с.
15. Зимняя И. А. Психологические аспекты обучения говорению на иностранном языке. М.: Просвещение, 2002. 167 с.
16. Коваленко Т. В. Створення ситуації успіху на уроках російської мови та зарубіжної літератури. Зарубіжна література в школі. 2015. № 23/24. С. 40-1–40-8.
17. Мацевко-Бекерська Л. Методика викладання світової літератури. Львів: ЛНУ ім. І. Франка, 2011. 320 с.
18. Методика навчання іноземних мов у середніх навчальних закладах: Підручник / [С.Ю. Ніколаєва, О.Б. Бігич, Н.О. Бражник та ін.]. К.: Ленвіт, 2002. 320 с.
19. Методика формування міжкультурної іншомовної комунікативної компетенції: Курс лекцій / [Ніколаєва С. Ю., Бігич О. Б., Бориско Н. Ф., Борецька Г. Е. та ін.]. К. : Ленвіт, 2011. 344 с.
20. Мірошниченко Л. Ф. Методика викладання світової літератури в середніх навчальних закладах освіти. Київ: Ленвіт, 2010. 368 с.
21. Настольная книга преподавателя иностранного языка: Справ. пособие / Е.А. Маслыко, П.К. Бабинская, А.Ф. Будько, С.И. Петрова. – 5-е изд., стереотип. –Мн.: Выш. шк.,1999. – 522 с.

22. Наукові основи методики літератури. Навчально-методичний посібник / За редакцією доктора педагогічних наук, професора, члена-кореспондента АПН України Н. Й. Волошиної. Київ: Ленвіт, 2002. 344 с.
23. Ніколаєва С. Ю. Практикум з методики тестування іншомовної лексичної компетенції (на матеріалі англійської мови): Навчальний посібник. К.: ІЗМН, 1996. 312 с.
24. Ніколенко О. М., Куцевол О. М. Сучасний урок зарубіжної літератури: Посіб. для вчителя. Київ: Академія, 2003. 288 с.
25. Практикум з методики викладання німецької мови у середніх навчальних закладах: Посібник // [Ніколаєва С. Ю., Бігич О. Б., Бориско Н. Ф., Борецька Г. Е. та ін.]. К.: Ленвіт, 2007. 288с.
26. Гуковський Т. Вивчення літературного твору в школі // Література і виховання: зб. матеріалів. К., 1989. 256 с.
27. Прокопова Л.І. Німецька мова: Підручник. К.: Вища школа, 1992. 137 с.
28. Супрун Н. И., Кулигина Т. И. Практический курс немецкого языка. М.: Ин. язык, 2004. 416 с.
29. Штейнбук Ф. Методика вивчення зарубіжної літератури в школі. – Київ: Кондор, 2011. 312 с.
30. Buscha A., Szita S. Begegnungen. Deutsch als Fremdsprache Integriertes Kurs- und Arbeitsbuch Sprachniveau B1+. Leipzig : Schubert-Verlag, 2008. 266 S.
31. Dreyer H., Schmitt R. Lehr- und Übungsbuch der deutschen Grammatik. Neubearbeitung Max Hueber Verlag, 2000. 359 S.
32. Dreyer H., Schmitt R. Testheft zum Lehr- und Übungsbuch der deutschen Grammatik (Neubearbeitung) Max Hueber Verlag, 2006. 160 S.
33. Gerbes J. Umweltschutz in Deutschland. Leipzig:Schubert-Verlag, 2008. 134 S.
34. Hall K., Scheiner B. Übungsgrammatik für die Oberstufe. Hueber Verlag, 2018. 364 S.
35. Istschenko N., Karpus A., Perkowska I. Deutsch. Вінниця: Нова книга, 2001. 243 с.
36. Koithan U., Schmitz H., Sieber T., Sonntag R., Lösche R.-P. Aspekte Mittelstufe Deutsch B2. Berlin und München: Langenscheidt KG, 2008. 199 S.
37. Zielinski W.-D. ABC der deutschen Nebensätze. Einführung und Übungen: Max Hueber Verlag, 1998. 192 S.